

Jämförelse mellan nu gällande vattenskyddsföreskrifter och förslag till revidering - Råda vattenskyddsområde

I detta PM görs en kortfattad beskrivning av de viktigaste förändringarna i förslaget till nya föreskrifter i jämförelse med de nu gällande fastställda av Miljö- och hälsoskyddsnämnden § 80 2001-08-30.

Vattentäktszon

Vattentäktszonen avgränsas som ett område kring uttagsbrunnen. Syftet med vattentäktszonen är att säkra ett effektivt närskydd för en vattentäkt. Principen är att området ska vara otillgängligt för andra än verksamhetsutövaren.

Primär/sekundär skyddszon

I förslaget för vattenskyddsområde för Råda ås föreslås en sammanslagen primär/sekundär skyddszon varssyften både är att skapa rådrum i händelse av akut förorening och att minska risken för förorening på längre sikt.

Restriktionsnivåer

Föreskrifterna formuleras med någon av följande restriktionsnivå:

	Tillståndsplikt används då huvudmannen, genom tillsynsmyndigheten, vill kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom vattenskyddsområdet.
	Förbud är en strängare reglering än ett tillståndskrav och innebär att utgångspunkten är att verksamheten eller åtgärden inte skall bedrivas inom vattenskyddsområdet. Möjlighet att söka dispens finns

Jämförelse med befintliga skyddsföreskrifter för Råda vattenskyddsområde, fastställda 2001

I befintliga skyddsföreskrifter för Råda vattenskyddsområde finns ett antal föreskrifter som kan jämföras med flera av de nu föreslagna skyddsföreskrifterna. I syfte att undvika upprepning i kommande jämförelse redovisas samt kommenteras dessa inledningsvis och hänvisning görs där en jämförelse är aktuellt.

Förslag till skyddsföreskrifter

1 § Inom vattentäktsson

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssverksamhet förbjuden.	Inom brunnsområdet får endast vattentäktssverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat.	<i>Brunnsområdet är området närmast uttagsbrunnarna, liksom nu föreslaget vattenskyddsområde.</i>

2 § Petroleumprodukter och andra hälso- eller miljöskadliga ämnen och beredningar

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Annan hantering än transport av sammanlagt mer än 50 l petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller:</i> - <i>bränsle i fordonets egen drifttank,</i> - <i>lagring med sekundärt skydd eller i utrymme inomhus som saknar golvbrunn.</i>	<i>Inre och yttre skyddszon:</i> Hantering får inte ske annat än för bostadsfastigheters behov. Hantering för annan fastighet än bostadsfastighet får endast ske efter tillstånd av tillsynsmyndigheten. Förvaringstankar på eller i mark, stationära förbränningsmotorer etc skall oavsett ändamål vara utrustade eller placerade så att hela den lagrade volymen vid läckage säkert kan förhindras nå omgivningen. Detsamma gäller även för arbetsfordon som parkeras inom skyddsområdet under längre tid. För hantering skall i övrigt iakttas vad som gäller enligt miljöbalken samt Naturvårdsverkets	<i>Förenklingar och förtydligande av skrivningar</i>

		föreskrifter om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor (NFS 2000:4) med flera.	
--	--	--	--

3 § Fordonstvätt

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Fordonstvätt är förbjuden. <i>Undantag gäller för</i> -tvätt i anläggning som prövats för detta ändamål genom anmälan eller tillståndsansökan enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken -avspolning med enbart kallt vatten utan tillsatser eller utrustning för högtryck.	Fordonstvätt nämns ej specifikt i befintliga skyddsföreskrifter.	

4§ Miljöfarlig verksamhet

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Nyetablering av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet, tillståndspliktig ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet eller annan miljöfarlig åtgärd som är tillståndspliktig enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken är förbjuden.	<i>Inre och yttre skyddszon:</i> Industriell verksamhet får inte etableras utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	Begreppen har uppdaterats och tydligare definierats i revideringen.

b	Nyetablering av miljöfarlig anmälningspliktig verksamhet, anmälningspliktig ändring av miljöfarlig befintlig verksamhet eller annan miljöfarlig åtgärd som är anmälningspliktig enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd balken kräver tillstånd.		
---	--	--	--

5 § Kemiska växtskyddsmedel

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Yrkesmässig hantering av kemiska växtskyddsmedel utomhus och i växthus är förbjuden. <i>Undantag gäller för</i> – transport, – punktbekämpning av invasiva växtarter, vilket kräver tillstånd.	<u>Jordbruk</u> <i>Inre och yttre skyddszon</i> Användning av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. <u>Skogsbruk</u> <i>Inre och yttre skyddszon</i> Bekämpningsmedel får inte yrkesmässigt användas inom skyddsområdet utan tillstånd av tillsynsmyndighet	Enligt förslaget till revidering regleras nu endast kemiska växtskyddsmedel, dvs inte biocider.

6 § Gödsel

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Lagring av stallgödsel från två eller flera djurenheter kräver tillstånd.	<u>Jordbruk</u> <i>Inre och yttre skyddszon:</i> Hantering av ensilage och växtnäringsämnen, flytgödsel, stallgödsel och slam från reningsverk, får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	Enligt förslaget till revidering regleras inte längre ensilage samt mineralgödsel. Slam från reningsverk eller enskilt avlopp regleras i förslaget under egen paragraf.

b	Spridning eller annan hantering av stallgödsel från två eller flera djurenheter kräver tillstånd.	<u>Jordbruk</u> <i>Inre skyddszon:</i> Gödsel och slam från reningsverk får ej spridas inom det inre skyddsområdet.	
---	---	--	--

7 § Slam från avloppsreningsverk och enskilda avlopp

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskilt avlopp är förbjudet.	<u>Jordbruk</u> <i>Inre skyddszon:</i> Gödsel och slam från reningsverk får ej spridas inom det inre skyddsområdet. <i>Inre och yttre skyddszon:</i> Hantering av ensilage och växtnäringsämnen, flytgödsel, stallgödsel och slam från reningsverk, får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	

8 § Avloppsanläggning

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Nytablering av enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjuden.	<i>Inre skyddszon:</i> Infiltration eller utsläpp av hushållspillvatten eller annat avloppsvatten i marken, diken eller vattenområde får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	En skärpning då nyanläggning förbjuds i förslaget.
b	Åtgärder som innebär tillstånds- eller anmälningspliktig ändring av befintlig enskild avloppsanläggning enligt 9		

kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken kräver tillstånd.		
--	--	--

9 § Lagring av avfall och produkter samt användning av avfall och massor för anläggningsändamål

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a)	Lagring av avfall, förorenade massor eller massor med okänt innehåll är förbjudet. <i>Undantag gäller för</i> – <i>tillfällig lagring på den plats där avfallet eller massorna uppkommit, i avvaktan på borttransport.</i>	<i>Inre skyddszon</i> Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor får inte förekomma.	Förslaget till revideringar innebär ett förtydligande om vad som avses
b)	Användning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll för återfyllnad, utfyllnad eller andra anläggningsarbeten är förbjudet .		
c)	Lagring överstigande en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning är förbjudet . <i>Undantag gäller för</i> – <i>lagring av ovanstående produkter för uppvärmning av en- eller tvåfamiljshus.</i>	<i>Skogsbruk</i> <i>Inre skyddszon:</i> Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma. Tillfälliga upplag av bark, flis, spån och liknande får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. Tillfälliga upplag av timmer längre tid än 1 månad får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. <i>Yttre skyddszon:</i> Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. Tillfälliga upplag av bark, flis, spån och liknande längre tid än 1 månad får inte förekomma utan tillstånd av	

		tillsynsmyndigheten. Tillfälliga upplag av timmer längre tid än 4 månader får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	
d)	Lagring av asfalt och oljegrus är förbjudet .		
e)	Lagring av vägsalt är förbjudet .		
f)	Lagring av snö som uppkommit från trafikerade ytor utanför skyddszone är förbjudet .	<i>Inre skyddszone</i> Deponering av snö från trafikerade ytor utanför inre skyddszone får inte förekomma. <i>Yttre skyddszone:</i> Deponering av snö från trafikerade ytor utanför yttre skyddszone får inte förekomma.	

10 § Vägar

	Skyddszone	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 100 m ² eller mer får inte ske utan tillstånd .	<i>Inre och yttre skyddszone:</i> Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.	I förslaget införs en gräns för tillståndsplikten inträder. I den gällande föreskrifterna saknas en nedre gräns.
b	Användning av salt eller andra hälso- eller miljöskadliga produkter avsedda för halkbekämpning eller dammbindning är förbjudet . <i>Undantag gäller för</i> – <i>spridning av vägsalt vid rådande eller prognosticerad is- eller frosthalka.</i>	<i>Inre och yttre skyddszone:</i> Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus, dammbindningsmedel eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt får användas endast före prognosticerad nederbörd eller i omedelbar anslutning till nederbörd. Dammbindningsmedel får användas endast i	I förslaget får dammbindningsmedel inte längre användas vilket innebär en skärpning i jämförelse med befintliga föreskrifter.

		den omfattning som behövs för normalt underhåll av vägar.	
	Anläggande av ny väg får inte ske utan tillstånd .		

11 § Tåktverksamhet och andra markarbeten

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a	<p>Markarbeten får ej utföras utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>markarbeten med en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 200 m³,</i> – <i>underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät avseende vatten, avlopp, el eller bredband.</i> 		
	<p>Materialtåkt, inklusive husbehovståkt, är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>materialtåkt som bedrivs inom befintligt tillstånd eller anmälan meddelad med stöd av 9,11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken.</i> 	<p><i>Inre skyddszon:</i> Tåktverksamhet får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. Tåktverksamhet får inte ske till lägre nivå än 3 m över högsta naturliga grundvattennivå. Det åligger tåktinnehavaren att tillse att deponering av avfall ej sker i tåktområdet. Tillfartsvågar skall så långt det är möjligt vara avspärrade. Utbrutna områden skall snarast återställas med ett skyddande vegetationstäck.</p> <p>Vid tåktverksamhet skall särskilt risken med spill och läckage från arbetsfordon beaktas.</p>	Förslaget innebär en skärpning för framåtsyftande verksamhet.

		<p><i>Yttre skyddszon:</i> Täktverksamhet får inte ske till lägre nivå än 2 m över högsta naturliga grundvattennivå. Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägbyggen, får inte ske utan anmälan till tillsynsmyndigheten. Anmälan behövs inte om det är uppenbart att grundvattnet inte kan skadas genom arbetet.</p> <p>I övrigt gäller detsamma som för inre skyddszon.</p>	
	Borring i jord- och berg får inte utföras utan tillstånd .		
	Pålning får inte utföras utan tillstånd .		
	Spontning får inte utföras utan tillstånd .		

12 § Energianläggningar och vattenutvinning

	Skyddszon	Befintliga VSF (2001)	Kommentar
a)	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, eller vatten är förbjuden .	<p><i>Inre och yttre skyddszon:</i> Anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark- eller grundvatten får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.</p>	En skärpning i förslaget avseende installationer i berg.

b)	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från mark kräver tillstånd .		
c)	Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark är förbjuden .		

13 § Allmänna bestämmelser

De föreslagna ändringarna är mestadels uppdateringar av skrivningar och hänvisningar. Inga ändringar i sak av betydelse.

14 § Skyltning

Förslaget till nya föreskrifter omfattar, förutom skyltning av området, även skyltningar av cisterner samt skyltning i anslutning till anlagda skidspår med avseende att vallor innehållande PFAS ska undvikas.

15 § Övergångsbestämmelser

De föreslagna ändringarna är mestadels uppdateringar av skrivningar och hänvisningar. Inga ändringar i sak av betydelse.

Definitioner av begrepp

De föreslagna ändringarna är mestadels uppdateringar av skrivningar och hänvisningar. Inga ändringar i sak av betydelse.

Föreskrifter i de nu gällande föreskrifterna som inte återfinns i förslaget till nya föreskrifter

I de nu gällande föreskrifterna finns följande reglerat, vilka enligt förslaget till revidering av föreskrifter kommer att tas bort.

Jordbruk och boskapsskötsel

I de nuvarande skyddsföreskrifterna regleras följande

Inre och yttre skyddszon: Hantering av ensilage och växtnäringsämnen, flytgödsel, stallgödsel och slam från reningsverk, får inte ske utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.

I förslaget till nya föreskrifter regleras inte hantering av ensilage eller andra växtnäringsämnen än stallgödsel (inbegriper flytgödsel). Spridning av mineralgödsel kommer inte längre att regleras.

Genomgående transport av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel etc.

I de nuvarande skyddsföreskrifterna regleras följande

Inre skyddszon: Genomgående transport av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel etc. är förbjuden på andra vägar än de som rekommenderas i Räddningsverkets atlas för transport av farligt gods. Tillståndsgivande myndighet får meddela tillstånd för transport på annan väg. Väg som används för sådan trafik skall där så behövs för vattenskyddet vara försedd med de skyddsanordningar eller omfattas av de övriga skyddsåtgärder som erfordras.

Yttre skyddszon: Väg som används för genomgående transport av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel etc. skall där så behövs för vattenskyddet vara försedd med de skyddsanordningar eller omfattas av de övriga skyddsåtgärder som erfordras.

I förslaget till nya föreskrifter regleras inte genomgående transporter längre då det anses vara omöjligt att kontrollera. Det får anses vara tillräckligt att befintligt regelverk om transporter av farligt gods efterlevs. Det är myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, som har det huvudsakliga sektorsansvaret för dessa frågor (<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/farligt-gods/lag-forordning-och-foreskrifter/myndighetsansvar/>)